

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра **_Фінансового менеджменту та фондового ринку**

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності **072 Фінанси, банківська справа та страхування**
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
Корпоративні фінанси

на тему: **«Управління інвестиційним портфелем фінансової
установи»**

Виконавець:

студент 64 групи факультету **ФБС**
Самокіш Владислав Віталійович

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Лапіна Ірина Сергіївна

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми: Стабільна банківська система країни свідчить про ефективне функціонування країни в цілому. Основним джерелом доходів банків на даний момент є отримання прибутку від кредитних операцій, але здійснення портфельних інвестицій має перспективи стати важливим напрямком діяльності банку з точки зору отримання прибутку та економічного зростання економіки. Саме активізація інвестиційного процесу є тією головною складовою економічних вимог, котрі покликані забезпечити подальші реальні зрушення в економічній структурі суспільства, перехід економіки на якісно інший рівень індустріального розвитку та інвестиційний тип відтворення.

Подолання спаду в інвестиційному процесі пов'язане з пошуком джерел його фінансування і залученням вільних фінансових ресурсів від структур, що ними володіють. Актуальність дослідження зумовлене питанням розширення участі комерційних банків в інвестиційних процесах країни задля стимулювання економічного зростання та технологічного розвитку виробництва товарів та послуг.

Мета дослідження: Метою даної кваліфікаційної роботи є узагальнення теоретичних засад інвестиційного портфелю та надання рекомендацій щодо вдосконалення методів управління інвестиційним портфелем ПАТ АБ «Південний»

Завдання дослідження:

1. розкрити економічну сутність портфельного інвестування та визначити особливості здійснення інвестиційної діяльності комерційним банком

2. проаналізувати діяльність українських банків щодо їх інвестиційної діяльності та провести аналіз фінансового стану комерційного банку ПАТ АБ «Південний»

3. дослідити світовий досвід управління інвестиційним портфелем міжнародних фінансових установ та запропонувати напрями вдосконалення системи управління інвестиційним портфелем ПАТ АБ «Південний»

Об'єкт дослідження: система управління інвестиційним портфелем фінансової установи

Предмет дослідження: теоретичні та практичні аспекти управління інвестиційним портфелем фінансової установи

Методи дослідження: у процесі дослідження застосовувалися загальнонаукові та спеціальні методи пізнання економічних явищ і процесів. Метод аналізу і синтезу використовувався при визначенні сутності інвестиційного портфелю та наведені його класифікації. Також для проведення детального аналізу були застосовані історичний та порівняльний методи.

Інформаційна база дослідження: Закон України про банки та банківську діяльність, статистичні дані Національного банку України, фінансова звітність фінансової установи АБ «Південний», матеріали

періодичних видань, посібники, підручники, монографії, матеріали Інтернет ресурсів

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (43 найменувань) та семи додатків. Загальний обсяг роботи становить 89 сторінок. Основний зміст викладено на 77 сторінках. Робота містить 25 таблиць, 19 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: Особливості інвестиційної діяльності комерційних банків// IV Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасні інструменти управління корпоративними фінансами», 2020р.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОРТФЕЛЕМ»** розглянуто сутність інвестиційного портфеля, як економічної категорії, наведені його основні типи та характеристики, розглянуті особливості інвестиційної діяльності комерційних банків та описані основні методи оцінки ефективності інвестицій.

У другому розділі **«ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОРТФЕЛЕМ БАНКІВ УКРАЇНИ»** проаналізовано інвестиційну діяльність банків України, розглянуті структури кредитного та депозитного портфелів та загальний фінансовий стан АБ «Південний», проаналізована структура інвестиційного портфеля банку

У третьому розділі **«СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОРТФЕЛЕМ БАНКУ»** запропоновані напрями вдосконалення системи управління інвестиційним портфелем ПАТ АБ «Південний» з урахуванням розглянутого міжнародного досвіду, а також зроблений прогноз результатів інвестиційної діяльності методами математичного моделювання.

ВИСНОВКИ

У результаті проведення дослідження були сформовані наступні висновки:

1) У результаті розкриття сутності поняття портфельного інвестування було визначено, що це метод здійснення інвестиційної діяльності, що передбачає розподіл загальної суми тимчасово вільних грошових коштів між кількома об'єктами інвестиційних активів. При цьому вибір активів і визначення частки ресурсів, що спрямовується на вкладення в кожен, визначаються з урахуванням співвідношення прибутку та ризику, який готовий понести інвестор. В залежності від ступеня ризику та цілей інвестиційного портфеля існують різні стратегії та типи інвесторів та при формуванні інвестиційного портфеля повинна враховуватися цільова

стратегія вкладення в інвестиційні об'єкти. Основна мета формування портфеля цінних паперів - зберегти і примножити капітал.

2) Інвестиційною діяльністю банку було визначено вкладення грошових та інших резервів банку в цінні папери, нерухомість, статутні фонди підприємств та інші об'єкти вкладень, ринкова вартість яких здатна зростати і приносити банку дохід у формі відсотків, дивідендів, прибутку від перепродажу.

3) Аналізуючи різні методи оцінки ефективності управління портфелем цінних паперів було визначено, що це є необхідною мірою задля контролю ризиків інвестиційної діяльності банків. Основними методами є моніторинг доходності та можливих збитків портфеля, а також інтегрованих показників за допомогою коефіцієнтів Тейнора, Шарпа та Дженсена.

4) Проаналізовано поточний стан інвестиційної діяльності банків України. На основі даного аналізу було визначено, що найбільшу частку у портфелях українських банків займають державні облигації. Банки у своїй більшості дуже мало інвестують в реальний сектор економіки України, що значною мірою зумовлено як їх неготовністю надавати великі й довгострокові кредити, так і нестійкістю функціонування виробничих підприємств, відсутністю реальних структурних перетворень у вітчизняній економіці, а отже, високими кредитними ризиками. Загалом низька інвестиційна активність банків спричинена малою кількістю якісних та доходних корпоративних активів на внутрішньому ринку.

5) У результаті проведення аналізу фінансового стану ПАТ АБ "Південний" за допомогою трьох різних підходів було визначено, що хоча й банк має певні проблеми з миттєвою ліквідністю, але все одно здатний задовольняти вимоги кредиторів та є фінансово стабільною та забезпеченою установою. Також було відмічено стрімке зростання доходів та прибутку банку в останні роки, що є позитивним фактором при проведенні його оцінки.

6) На основі проведення аналізу інвестиційної діяльності АБ "Південний" були визначені основні її характеристики: значне переважання державних облигацій та депозитних розписок у загальному складі портфеля, що використовуються для управління ліквідністю та спрощення отримання рефінансування; наявність закордонних інвестицій у цінні папери урядів інших держав та корпоративні облигації; значне збільшення обсягів вкладень у цінні папери протягом останніх чотирьох років; посилення впливу інвестиційної діяльності на формування активів та доходу банку за період 2016-2020 рр.; загальна доходність портфеля залишається нижчою у порівнянні із кредитними операціями.

7) Висвітлено світовий досвід управління інвестиційним портфелем зарубіжними банками та можливості його застосування аналізованим банком. Було виявлено, що в портфелях іноземних банків, крім державних цінних паперів, значну частку мають корпоративні облигації. У такий спосіб банки позитивно впливають на розвиток бізнесу та економіки.

8) Запропоновано початкові напрями вдосконалення системи управління портфелем цінних паперів АБ “Південний” та приділено увагу необхідності державного стимулювання інвестиційної діяльності банківської системи в цілому. Основними напрямами збільшення ефективності для банку були визначені: розробка чіткої стратегії інвестиційної діяльності із визначеними пріоритетами та цілями; розробка системи моніторингу на основі інтегрованих показників для управління ризиком та дохідністю; збільшення частки довгостроково залучених ресурсів для розширення варіації можливих об’єктів інвестування; застосування більшої кількості типів активів при формуванні портфеля задля його диверсифікації.